

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

PEDREGUER

LA MARINA ALTA

AJUNTAMENT DE
PEDREGUER

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA

SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnolingüístics

RECULL I TEXT
Josepa Garcia i Rosselló

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Pedreguer, 84

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Pedreguer

ISBN: 84-7890-574-X
Depòsit legal: V-2255-2006
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

PEDREGUER

Pedreguer està situat entre la mar i la muntanya de la comarca de la Marina, a 83 metres d'altitud. Té una extensió de 29,6 km² i 6.489 habitants, anomenats pedreguerins. El terme municipal s'aboca a la vall del riu Girona i està accidentat en la part occidental per tossalets com la muntanya Gran (375 metres) o la penya del Gos Flac (266 metres); la resta del terme és pràcticament plana.

La progressiva implantació del regadiu ha modificat el terme de Pedreguer amb nombroses hectàrees plantades de tarongers on fins fa pocs anys hi havia secà: ametlers, oliveres i vinya. La important indústria de la pansa va estimular, alhora, el sector de la palma. Es confeccionaren productes artesanals fets de *llata*, palma treballada, que evolucionaren gràcies a la comercialització de la pansa. Actualment esta artesanía s'ha extingit i ha donat pas a una renovellada i capdavantera indústria de capells i de marroquineria. També cal destacar la indústria del moble, que s'ha convertit en la principal activitat econòmica i ha permès la recuperació demogràfica del municipi.

La primera documentació que fa referència a Pedreguer data de l'any 1249 i la trobem en el *Llibre del Repartiment*. Tot i això, han aparegut restes del paleolític superior, de les acaballes de l'edat del bronze, a la Sella; també han aparegut testimonis de la cultura ibèrica i de la cultura romana en el castellet de l'Ocaive.

Pedreguer fou alqueria musulmana. Després de la Reconquesta passà a mans de Ximén de Carròs, el qual la va donar a Albert Flix l'any 1249. Altres famílies propietàries del senyoriu foren: els Escorna, la família de Joana Escorna, segona esposa d'Ausiàs March, els Salelles de Montpalau i els Cervelló. Els vassalls de Pedreguer, Matoses i Albardanera reberen la carta de població el 1611; constava de 30 capítols, on es detallaven les condicions que Francesca Alpont i Pujades, comtessa d'Anna i senyora de Pedreguer, imposà als nous pobladors d'estos llocs.

Amb l'expulsió dels moriscs la població es quedà pràcticament despoblada. Tots els indicis apunten que la primera repoblació es va fer amb gent de la comarca. Ara bé, posteriorment degué haver altres vingudes de nous pobladors procedents de les Illes Balears, com ocorregué en la resta de la comarca. De fet, encara són molt habituals els cognoms de procedència insular, com ara *Fornés* o *Femenia*; també notem les petjades mallorquines en el parlar de Pedreguer. Durant el regnat de Felip V se li atorgà el títol de vila.

Els beneficis de la pansa al llarg del segle XIX propiciaren construccions importants en la vila: els Pòrxens, que durant un segle ha servit d'aixopluc del mercat a l'aire lliure; les Escoles Velles, actualment Casa Municipal de Cultura, o el depòsit d'aigua, construït amb carreus que formen magnífiques cantonades i que conté una rica arquitectura interior de grans arcs de mig punt que el sostenen. Cal destacar també l'església parroquial de la Santa Creu, del segle XVI, on des de l'any 1997 està instal·lat l'orgue Grenzing i la capelleta de Sant Blai.

En el terme municipal es pot practicar senderisme. Hi ha diversos itineraris ben senyalitzats que ens permeten gaudir del paisatge i de la natura, on podem trobar nombroses construccions rurals —com ara les casetes amb el riurau, les abundants fonts i el castell de l'Ocaive—, vistes com la que es veu des dels Pouets —des d'on podem divisar tot el terme de Pedreguer, gran part de la Marina i de les comarques veïnes, i fins i tot, en dies clars, l'illa d'Eivissa—, i també el resultat de la laboriosa tasca de l'home per guanyar terres de conreu.

ELEMENTS FÍSICS

Orografia

Cova de les Mamelles
Cova de les Miqueles
Cova del Tambor
el Cantal del Morell
el Corn
el Micalet
els Aspres
els Pouets
l'Era
la Font d'Aixa
la Sella
la Solana
la Solana de la Llosa

Muntanya Gran
Parc del Patronat
Penya del Cingle
Penya del Gos Flac
Penya Roja
Plana dels Reis
Planeta dels Capotes
Serra del Castellet de la Solana
Tossal de la Creu
Tossal Gros
Tossal Pla
Tossalet de les Galgues
Tossalet del Corral dels Piera

Hidrografia

Barranc de l'Aigua
Barranc de l'Albardanera
Barranc de l'Alberca
Barranc de l'Ocaive
Barranc de la Font d'Aixa
Barranc de la Parra
Barranc de la Rabosa
Barranc de les Fonts
Barranc del Càfer
Barranc del Marx
Barranc del Ministre
Barranc del Nai
Barranc dels Arcs

Barranc dels Llops
Barranc dels Pouets
Barranquet Bo
Barranquet del Moro
Bassa de la Font d'Aixa
Basses de l'Ocaive
Clot de l'Alberca
Clot del Lírio
Font Coberta
Font de l'Ombretereta
Font del Rull
Riu de Xaló (o de Gorgos)

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Casa del Tio Caballero
Cometa-Orbeta
Corral de la Mata
la Ponderosa
la Teulera del Rull
Pedreguer

Urb. La Sella
Urb. La Solana
Urb. Monte Pedreguer
Venta de la Carabina
Venta del Pou de l'Ovella

Partides i paratges

el Barranquet
el Bisserot
el Campell
el Caragús
el Cementeri dels Burros
el Marx
el Monterroi
el Murtar
el Pontet
el Racó del Leida
el Trapig
els Mirabons
els Molinets
els Oquins
els Planets
els Polovelles
els Rafalets

els Rosers
els Xaris
l'Albardanera
l'Alberca
l'Alfàs
l'Ocaive
la Terra de la Comtessa
la Torre de Benimarmut
les Borisses
les Cometes
les Eretes
les Escaletes
les Galgues
les Golfes
les Ventes de Pedreguer
Matoses

Vies de comunicació

Camí d'Enmig
Camí de Don Ventura
Camí de l'Advocat
Camí de l'Albardanera
Camí de la Conxera

Camí de la Torre
Camí de les Alberques
Camí de les Eretes
Camí de Matoses
Camí del Barranc de la Parra

Camí del Barranc de les Fonts
Camí del Caragús
Camí del Cementeri
Camí del Collado
Camí del Monterroi
Camí del Pantà
Camí del Poliesportiu
Camí del Posmó

Camí del Trapig
Camí dels Planets
Camí dels Rafalets
Carretera de Beniarbeig
Carretera de Benidoleig
Carretera de Pedreguer a Gata
Carretera de Pedreguer a la Llosa
Pontet del Moro

Altres llocs d'interés

Capelleta de Sant Blai
Castellet de l'Ocaive
Cementeri
Creueta de la Llagosta

els Molinets
Mirador de Mirabarques
Poliesportiu

	Capital de municipi
	Nucli de població
	Autovia
	Carretera
	Riu
	Barranc
	Muntanya
	Penya
	Pic, roca
	Bassa, clot
	Font
	Cova
	Pla
	SERRETA
	SERRA

TERME DE BENIDOLEIG

TERME D'ALCALALÍ

TERME DE XALÓ

TERME DE LLÍBER

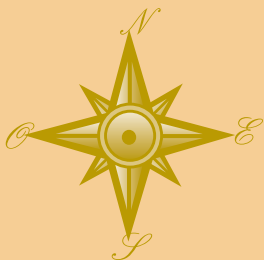
TERME DE D'ONDARA

TERME DE DÉNIA

TERME DE GATA DE GORGOS

Presència humana

TERME DE BENIARBEIG

Capital de municipi

Nucli de població

Urbanització

Autovia

Carretera

Camí

Riv

Barranc

Casa, corral

Cementeri

Castell

Pont

Mo|í

Creu de terme

Poliesportiu

Capella

Mirador

Partida

Paratge

